

୧୪ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୨ ଖୁତବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ ମୁବାରକ୍ ଇସଲାମାବାଦ୍, ଲଣ୍ଡନ

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଖଲିଫା ହଜରତ ଅବୁବକର୍ ସିଦିକ୍ (ସତ୍ୟବାଦୀ) ଅବ୍ଦୁଲ୍ଲାଃ ବିନ୍ ଉସମାନ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତର ଓ ମନୋହର ଚରିତ୍ରର ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ଦ୍ଧକ ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ଅଟ୍ଟହଦୁ ଅଲଲା ଇଲାହା ଇଲଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓହ୍ଦହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଅନ୍ନା ବାଦ୍ଫଉଜୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସମିଲ୍ଲା ହିର ରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ଯୋମିଦ୍ଦିନ୍ । ଇୟାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇୟାକା ନସ୍ତଇନ୍ । ଇହ୍ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍ଅମ୍ତା ଅଲୋହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍ଯୁବି ଆଲୋହିମ୍ ଓଲ୍ଲୁଲ୍ଲିନ୍

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ୍ ଓ ସୁରାଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହଜୁର ଅନଓ୍ଵର ^{ଅ.ବ} ସୁରୋଃ ତୌବାର ଆୟତ ନମ୍ବର ୪୦ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରିଥିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଓ୍ଵର ^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଗତ ଖୁତବା ଜୁମା ପୂର୍ବରୁ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଜୀବନୀ ଚର୍ଚ୍ଚା ଚାଲିଥିଲା । ପ୍ରବାସ କରିବା ସମୟରେ ସୁରାକା ବିନ୍ ମାଲିକ୍ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପିଛା କରି ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ଆସି ପହଂଚି ଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କିଛି ବର୍ଣ୍ଣନା ମିଳୁଅଛି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଣ୍ଣନାନ୍ତୁୟାୟା ଯେତେବେଳେ ସୁରାକା ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲା ସେତେବେଳେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} କହିଲେ; ହେ ସୁରାକା ! ସେତେବେଳେ ତୁମର ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ହେବ ଯେତେବେଳେ କିସରାର କଙ୍କଣ ତୁମ ହସ୍ତରେ ଥିବ । ସୁରାକା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତ ହୋଇ ବୁଲି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ କହିଲା କ’ଣ କିସରାର କଙ୍କଣ ? କିସରା ବିନ୍ ହୁରମୁୟ୍ । ଅତଏବ ହଜରତ ଉମର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଖୁଲାଫତ୍ କାଳରେ ଯେତେବେଳେ କିସରାର କଙ୍କଣ, ତାହାର ମୁକୁଟ ଓ ଅଶ୍ୱାସୂତା ଆଦି ମଦିନା ଅଣାଗଲା । ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଉମର ^{ର.ଅ} ସୁରାକାଙ୍କୁ ଡକାଇଲେ ଏବଂ କହିଲେ ସକଳ ପ୍ରଶଂସା ସେହି ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ କିସରା ବିନ୍ ହୁରମୁୟ୍ ଠାରୁ ଏସବୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିବାକୁ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନା ମଧ୍ୟ ମିଳୁଅଛି ଯେ ସୁରାକାଙ୍କୁ ଏହି ସୁସମାଚାର ହନିନ୍ ଓ ତାଇଫ୍ ରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ^{ର.ଅ} “ସିରତ୍ ଖାତମୁନ୍ ନବାଇନ୍”ରେ ସୁରାକା ବିନ୍ ମାଲିକ୍ ନିଜସ୍ୱ ଶବ୍ଦ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ସେ କୁହନ୍ତି ମୁଁ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଧରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଜ ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲି କିନ୍ତୁ ପ୍ରତି ଥର ଗୁଳାରେ ମୋ ଆଶା ବିପରୀତ ଫଳ ବାହାରୁଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ବାଲୁକାରେ ଓଟର ଗୋଡ଼ ଧସିଯିବା ଘଟଣା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସୁରାକା ସ୍ୱୟଂ କୁହନ୍ତି; ସେଥିରୁ ମୁଁ ଏହି କଥାରେ ଉପନୀତ ହେଲି ଯେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ତାରକା ସର୍ବଭର୍ତ୍ତ୍ତ୍ସରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଏବଂ ଶେଷରେ ଆପଣ ହିଁ ବିଜୟ ମଣ୍ଡିତ ହେବେ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ ^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; ଯେତେବେଳେ ସୁରାକା ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲା, ସେହି ସମୟରେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲାଃତାଲା ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତର ସୂଚନା ଦେଲେ । ଆପଣ କହିଲେ; ହେ ସୁରାକା ! ସେତେବେଳେ ତୁମ ଅବସ୍ଥା କ’ଣ ହେବ ଯେତେବେଳେ କିସରାର କଙ୍କଣ ତୁମ ହାତ ମୁଠାରେ ଥିବ । ଆପଣ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଏହି ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ ଦୀର୍ଘ ୧୬/୧୭ ବର୍ଷ ପରେ ଅକ୍ଷର ଅକ୍ଷରେ ପୂରଣ ହୋଇଥିଲା... ସୁରାକା ମୁସଲମାନ ହେବା ପରେ ନିଜର ଏହି ଘଟଣା ଅତି ଗର୍ବର ସହିତ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଉ ଥିଲା ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ମଧ୍ୟ ଏକଥା ଜାଣିଥିଲେ । ଇରାନ ବିଜୟ ପରେ ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନମାନେ ଯୁଦ୍ଧ ବିଜୀତ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ହଜରତ

ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶରେ ଅର୍ପଣ କଲେ । ଯେଉଁଠିରେ କିସରାର କଳ୍ପଣ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା, ତାହାକୁ ଦେଖି ଆପଣଙ୍କ ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ସମସ୍ତ ପୂର୍ବ ଚିତ୍ରପଟ ଝଲସି ଉଠିଲା । ସେହି ଦୁର୍ବଳ ଓ ନିରାଶ୍ରୟର ସମୟକାଳ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନବାକୁ ନିଜର ଭିତାମାଟିକୁ ଛାଡ଼ି ମଦିନା ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସୁରାକା ଓ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ପଛରେ ଆସି ଆପଣଙ୍କୁ ଜୀବିତ ଅବା ମୃତ ମକ୍ଲବାସୀଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରି ୧୦୦ଗୋଟି ଓଟର ମାଲିକ ହୋଇଯିବା ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଅ. ସୁରାକାଙ୍କୁ ଏହି ସୁସମାଚାର ଦେଇଥିଲେ । ଦେଖ ଏହା କେତେ ବଡ଼ ସୁସମାଚାର ଓ କିପରି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀ ଥିଲା । ଅତଏବ ହଜରତ ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ସୁରାକାଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ କିସରାର କଳ୍ପଣ ପରିଧାନ କର । ସୁରାକା ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ଜଣେ ମୁସଲମାନ ପାଇଁ ତ ସୁନା (ଅଳଙ୍କାର, ଆଭୂଷଣ) ପରିଧାନ କରିବା ଅବୈଧ ଅଟେ । ଏଥିରେ ପୁନଶ୍ଚ ହଜରତ ଉତ୍ତର ସ.ଅ. କହିଲେ; ହଁ ତୁମ କଥା ଠିକ୍ କିନ୍ତୁ ତାହା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପ୍ରୟତ୍ନ ନୁହେଁ । ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟମୟ ପ୍ରଭୁ ନିଜ ପ୍ରିୟ ନବାଙ୍କୁ ତୁମ ହସ୍ତରେ ଏହି କଳ୍ପଣ ଦେଖାଇ ଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଯଦି ତୁମେ ଏହି କଳ୍ପଣ ପରିଧାନ ନକର ତେବେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦଣ୍ଡିତ କରିବି । ସୁରାକା ସେହି କଳ୍ପଣ ପରିଧାନ କଲେ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ଉକ୍ତ ମହାନ ଭବିଷ୍ୟତ ବାଣୀକୁ ପୂରଣ ହେବାର ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଅବଲୋକନ କରିନେଲେ ।

ପ୍ରବାସ ସମୟରେ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଦଳ ନିଜ କ୍ଷୁଧା ନିବାରଣ କରିବା ସକାଶେ ଉନ୍ନେ ମାଆବଦ୍ ର ଶିବିର ନିକଟରେ ଅଟକି ଥିଲା । ଉନ୍ନେ ମାଆବଦ୍ ଜଣେ ସାହାସୀ ଓ ନିର୍ଭୀକ ମହିଳା ଥିଲେ, ସେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଦଳ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ସେତେବେଳେ ଉନ୍ନେ ମାଆବଦ୍ ଗୋଷ୍ଠୀ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷରେ ପ୍ରପାଡ଼ିତ ଥିଲେ । ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ସେବାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସକାଶେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ କୌଣସି ଜିନିଷ ନଥିଲା । ଉନ୍ନେ ମାଆବଦ୍ଙ୍କ ଅନୁମତିକ୍ରମେ ଗୋଟିଏ ଅତି ଦୁର୍ବଳ ଓ ଅଧେଡ଼ ଛେଳି ସେବାରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଗଲା, ଯାହା ଠାରୁ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଦୁଆ କରିବା ପରେ ଦୁଗ୍ଧ ଦୁହାଁଗଲା । ପରମ ଦୟାଶୀଳ ପ୍ରଭୁ ସେଥିରେ ଏଭଳି କଲ୍ୟାଣ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ ସଭିଏଁ କ୍ଷୀର ପାନ କରି ତୃପ୍ତ ହୋଇଗଲେ ।

ହଜୁର ସ.ଅ. ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ଯେ ସେ ହଜରତ ଯୁବେର୍ ସ.ଅ.ଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କଲେ ଯିଏ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଏକ ଦଳ ସାଥରେ ସିରିୟାରୁ ବ୍ୟବସାୟ କରି ଫେରୁ ଥିଲେ । ସେ ହଜୁର ସ.ଅ. ଓ ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ.ଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହଳ ଧବଳ ରଙ୍ଗର ବସ୍ତ୍ର ଉପହାର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।

ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ. ମଧ୍ୟ ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସେହି ମାର୍ଗ ଦେଇ ଅନେକ ଥର ଯାତାୟାତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ଥିଲେ, ଅପରପକ୍ଷେ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କୁ ଲୋକମାନେ ଚିହ୍ନି ନଥିଲେ । ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନେ ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ.ଙ୍କୁ ପଚାରୁଥିଲେ, ଏ ତୁମ ଆଗରେ କିଏ ରହିଛନ୍ତି ? ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ. ଉତ୍ତର ଦେଲେ ହାଜା ସୁହ୍ଦିନିସ୍ ସବିଲ୍ ଅଥାତ୍ ଯେ ମୋ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ (ମୁନିବ) । କିନ୍ତୁ ଲୋକମାନେ ମଣୁଥିଲେ ଯେ ସମ୍ଭବତଃ ଏ ଆପଣଙ୍କର କେହି ସହାୟକ (ମାର୍ଗୀ) ଅଟନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କୁ ବାଟ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ. ସାଥରେ ରଖିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହଜରତ ଅବୁବକର ସ.ଅ. ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏତଦ୍ ଭିନ୍ନ ଥିଲା ।

ଆଠ ଦିନ ଯାତ୍ରା କରିବା ପରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଅନୁକମ୍ପା ଫଳରେ ଶେଷରେ ହଜୁର ସ.ଅ. କୁବାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । କୁବା ବସ୍ତିତି ମଦିନା ଠାରୁ ଦୁଇ ମିଲ୍ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ ସ.ଅ. କୁହନ୍ତି; ଜଣେ ଇହୁଦି ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଓଟକୁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିଲା । ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଖି ବୁଝିଗଲା ଯେ ଏହା ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଦଳ । ବସ୍ତୁତଃ ସେ ବସ୍ତିବାସୀଙ୍କୁ ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା । ତାହାର ଶୁର ଶୁଣି ସଭିଏଁ କୁବା ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁଲେ । ମଦିନାର ଅଧିକାଂଶ ଅଧିବାସୀ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ସ.ଅ. କୁବା ବାହାରେ ଏକ ବୃକ୍ଷ ତଳେ ବସିଥିଲେ ଏବଂ ଲୋକମାନେ ଆତ୍ମବିଭୋର ହୋଇ ହଜୁର ସ.ଅ.ଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ି ଆସୁଥିଲେ ସେତେବେଳେ ଆପଣ ଅତି ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟ ପରି ଗଛ ମୂଳେ ବିରାଜିତ ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନଥିବା

ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ଯେ କି ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ଠାରୁ ଯଦିତ ବୟସରେ ସାନ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କର କିଛି ଦାତି ଧବଳ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ପରିହିତ ବସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଉତ୍ତମ ଥିଲା, ସେମାନେ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ହିଁ ଅବତାର (ନବୀ) ମଣିଲେ ଏବଂ ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ବେଶ୍ ସମ୍ମାନ ସକାରର ସହିତ ଘେରି ବସିଲେ । ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଯେତେବେଳେ ଏସବୁ ଦେଖିଲେ ଜାଣିଗଲେ ଯେ ଲୋକମାନେ ଭ୍ରମର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେ ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ସୁନ୍ଦର କିରଣ ପଡୁଥିବା ଦିଗରେ ଚନ୍ଦର ନେଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ ^{ସ.ଅ} ! ଆପଣଙ୍କ ଉପରେ ସୁନ୍ଦରୀଲୋକ ପଡୁଛି । ସେଥିରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ ମୁଁ ଚନ୍ଦର କରିଦେଇଛି । ଏପରି ଅତି ସୁନ୍ଦର ବୁଦ୍ଧିମତାର ପରିଚୟ ଦେଇ ଆପଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ତୁଟିର ନିବାରଣ କରିଥିଲେ ।

ହଜରତ ଅନସ୍ ବିନ୍ ମାଲିକ୍ କୁହନ୍ତି; ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ଆସିଲେ ମଦିନା ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ଘଟିଲା ସେହି ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ମଦିନା ସହରକୁ ଆମେ କଦାପି ଏପରି ଅନ୍ଧକାରମୟ ଦେଖି ନଥିଲୁ । କୁବାର ଅନସାରମାନେ ଆପଣଙ୍କର ଭବ୍ୟ ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆପଣ କୁଲସୁମ୍ ବିନ୍ ଅଲହଦମ୍ଙ୍କ ଘରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ ।

ସହି ବୁଖାରୀର ବର୍ଷନାମୁଯାୟୀ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ବନ୍ଦୁ ଉମରୋ ବିନ୍ ଅଓଫ୍ଙ୍କ ଘରେ ୧୦ରୁ ଅଧିକ ଦିନ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ଏକ ବର୍ଷନାମୁଯାୟୀ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ବନ୍ଦୁ ଉମରୋ ବିନ୍ ଅଓଫ୍ଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ମସଜିଦ୍ ଭିତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତର ରଖିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ଉକ୍ତ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କଲେ ସେତେବେଳେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଆପଣ ସହର (ମଦିନା) ଆଡ଼କୁ ପଥର ରଖିଥିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଗୋଟିଏ ପଥର ଆଣି ରଖିଦେଲେ ଓ ହଜରତ ଉମର ^{ର.ଅ} ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପଥର ଆଣି ରଖିଦେଲେ । ଏପରି ସମସ୍ତ ଲୋକମାନେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଜି ଯାଇଥିଲେ । ମସଜିଦ୍ କୁବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ ଏହା ହେଉଛି ସେହି ମସଜିଦ୍ ଯାହାର ଭିତ୍ତି ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ଆଧାରରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ହଜରତ ଇବନେ ଅବ୍ବାସ୍ ବର୍ଷନା କରନ୍ତି; ମଦିନାର ସମସ୍ତ ମସଜିଦ୍ ଯେଉଁଥିରେ ମସଜିଦ୍ କବା ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ରହିଛି । ଯାହା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ପଂକ୍ତି ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ବଶିର ଅହେମଦ୍ ସାହେବ ^{ର.ଅ} କୁହନ୍ତି; କୁବାରେ ୧୦ରୁ ଅଧିକ ଦିନ ଅବସ୍ଥାନ କରିବା ପରେ ଜୁମା ଦିନ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ମଦିନାର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଅନସାର ଓ ପ୍ରବାସକାରୀଙ୍କର ଏକ ବଡ଼ ଦଳ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ଥିଲେ । ଆପଣ ^{ସ.ଅ} ଗୋଟିଏ ଓଟ ଉପରେ ଆରୋହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଆପଣ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ପଛରେ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଦଳଟି ଧିରେ ଧିରେ ସହର ମଧ୍ୟଭାଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ମାର୍ଗରେ ହିଁ ନମାଜ ଜୁମାର ସମୟ ହୋଇଯିବାରୁ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ବନ୍ଦୁ ସାଲିମ୍ ବିନ୍ ଅଓଫ୍ଙ୍କ ଘରେ ଓହ୍ଲାଇ ନମାଜ ପାଠ କରିଥିଲେ ।

ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ଯାହାଙ୍କ ଘର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିଲେ ସଭିଏଁ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅନାବିଳ ପ୍ରେମରେ କହୁଥିଲେ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ ^{ସ.ଅ} ! ଏହା ଆମ ଘର, ଏସବୁ ଆମ ଧନଜୀବନ... ଏସବୁକିଛି ଆପଣଙ୍କ ସକାଶେ ଉତ୍ସର୍ଗିତ । ଆପଣଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆମେମାନେ ସର୍ବଦା ଉପସ୍ଥିତ ତଥା ପ୍ରତିଶ୍ଠିତବନ୍ଧ । ଆପଣ ଆମ ଘରେ ଅବସ୍ଥାନ କରନ୍ତୁ । ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଆରେ ଆଶିଷ ପ୍ରଦାନ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ି ଯାଉଥିଲେ । ମୁସଲମାନ ମହିଳା ଓ ପିଲାମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ତୋଷାମଦ୍ ହୋଇ ନିଜ ଘରର ଛାତ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇ ଗାତ ଗାଉ ଥିଲେ । ମଦିନାର ନିଗ୍ରା କ୍ରୀତଦାସମାନେ ଆପଣଙ୍କ ଆଗମନର ଆନନ୍ଦରେ ବିଭୋର ହୋଇ ଖଣ୍ଡା ଚାଳନାର ନିଜ ନିପୁଣତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ।

କିଛି କାଳ ଅତିବାହିତ ହେବା ପରେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଜୈଦ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ମକ୍କା ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲେ । ଯେ କି ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ଓ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବରେ ମଦିନା ଘେନି ଆଣିଥିଲେ । ମଦିନାରେ (୩)

ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଯେଉଁ ଜମି କ୍ରୟ କରିଥିଲେ ସେଠାରେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମସଜିଦ୍ ଭିତ୍ତି ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ନିଜ ଓ ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଘର ନିର୍ମାଣ କଲେ ।

ମଦିନା ପ୍ରବାସ କରିବା ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ପରେ ସନାରେ ଖବିବ୍ ବିନ୍ ଅସାଫ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଘରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ସୁନା ମଦିନାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ସ୍ଥାନ, ଯାହାକି ମସଜିଦ୍ ନବଖୁଠାରୁ ଦୁଇ ମିଲ୍ ଦୂରତାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ହଜରତ ଖବିବ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ବନ୍ଦୁ ହାରିସ୍ ବିନ୍ ଖଜରଜ୍ ସହିତ ଥିଲା । ଆଉ ଏକ ବର୍ଷନାନୁଯାୟୀ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ହଜରତ ଖାରଜାଃ ବିନ୍ ଜଏଦ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଘରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ କେତେକ ବର୍ଷନାନୁଯାୟୀ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ସୁନାରେ ନିଜ ଘର ଓ କପଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର କାରଖାନା ନିର୍ମାଣ କରି ନିଜ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ ।

ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଜୀବନୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆହୁରି ଅନେକ ବର୍ଷନା ରହିଛି ଯାହାକି ଇନ୍ଶା ଅଲ୍ଲାଃ ଆଗାମୀ ଖୁତବାରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେବ । ସେଥିଅନ୍ତେ ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଝୁର^{ଅ.ବ} କିଛି ମୃତକଙ୍କ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ସେମାନଙ୍କ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ ପାଠ କରିବାର ଘୋଷଣା କଲେ ।

ପ୍ରଥମ ମୃତକ ଶ୍ରୀମାନ ଗୌଧରୀ ଅସଗର୍ ଅଲି କଲାର ସାହେବ ପିତା ମୁହମ୍ମଦ ଶରିଫ୍ କଲାର ସାହେବ ବାହାଓଲ୍‌ପୁର ନୀବାସୀଙ୍କର ଅଟେ । ଯେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ମାର୍ଗରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲେ । ଚଳିତ ଜାନୁଆରୀ ମାସ ୧୦ତାରିଖ ଦିନ ବନ୍ଦୀ ହେବା ଅବସ୍ଥାରେ ହିଁ ୭୦ବର୍ଷ ବୟସରେ ଦେହ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ଇନ୍ନା ଲିଲ୍ଲାହି ଓ ଇନ୍ନା ଇଲୈହି ରାଜିଉନ୍ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗତବର୍ଷ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୨୪ତାରିଖ ଦିନ ୨୯୫-ଶ ଦଫା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପବିତ୍ର ଅବତାର ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିବା (ନଉୟୁବିଲ୍ଲାଃ) ଦୋଷରେ ମକଦ୍ଦମା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ମାସ ୨୬ ତାରିଖ ଦିନ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରା ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଝୁର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଆମ ବିରୋଧୀମାନେ ସରଳ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅହେମଦିମାନଙ୍କ ଉପରେ ରସୁଲଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିବା ଅଭିଯୋଗ ଲଗାଇବା ତ ସମାନ୍ୟ କଥା ହୋଇଗଲାଣି । ମୃତକ ନିଜ ପରିବାରରେ ଏକାକୀ ଅହେମଦି ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସର୍ବଦା ଅର୍ଥଦାନ କରିବାରେ ସର୍ବାଗ୍ରହ ରହୁଥିଲେ । ସେ ଜଣେ ଖୁଲାଫତ୍‌ର ବିଶ୍ୱସ୍ତ, ଅତିଥି ସକ୍ଷରକ, ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକର ପାଗଳ ପ୍ରେମୀ ଥିଲେ । ସେ ନିଜ ସମ୍ପତ୍ତିର ୧/୮ଭାଗର ଓସିୟତ୍ କରିଥିଲେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଜନାୟାଃ ଶ୍ରୀମାନ ମିର୍ଜା ମୁମତାଜ୍ ଅହେମଦ ସାହେବଙ୍କର ଅଟେ । ଯେ କି ଓକାଲତ୍ ଉଲିୟା ରବଝୁର କର୍ମୀ ଥିଲେ । ତୃତୀୟ ଜନାୟାଃ ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଶ୍ରୀମାନ କର୍ନଲ୍ ଡଃ ଅବ୍‌ଦୁଲ୍ ଖାଲିକ୍ ସାହେବ ପୂର୍ବତନ ଆଡ଼ମିନିଷ୍ଟ୍ରେଶନ୍ ଫଜଲ୍ ଉମର ଚିକିତ୍ସାଳୟ ରବଝୁର ଅଟେ । ହଜୁର ଅନଝୁର^{ଅ.ବ} ସମସ୍ତ ମୃତକଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷମା ଯାଚନା ଓ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ତର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହେବା ପାଇଁ ଦୁଆ କଲେ ।

ଅଲ୍‌ହମ୍‌ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହ୍‌ମଦୁହୁ ଓ ନସ୍‌ତଇନୁହୁ ଓନସ୍‌ତରଫିରୁହୁ ଓନୁମିନୁ ବିହି ଓନତଓକ୍‌କଲୁ ଅଲୈହି ଓ ନତଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ଯହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫଲ୍‌ମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ଯୁଜ୍‌ଲିଲ୍‌ହୁ ଫଲ୍‌ଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅଲ୍‌ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍‌ଲ୍ଲାହୁ ଓନଶହ୍‌ଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲ୍‌ହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍‌ମକୁମୁଲ୍ଲାହା ଇନ୍ନଲ୍‌ଲାହା ଯାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଲ୍‌ଜିଲ୍ କୁରବା ଓୟନ୍‌ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଲ୍ ଓଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓଲ୍ ବଗ୍‌ଲ୍ ଯଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହା ଯୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ତହୁ ଯସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର ।

